

JESTEM NA
pTAK!

Wielkie Ogrodowe Liczenie (Ptaków)

13 - 14 maja 2023

Prosta instrukcja obsługi

1. Przygotowanie

a. **Miejsce obserwacji.**

Idealnie gdyby z miejsca, z którego będziesz prowadzić obserwacje, widać było cały ogród. ALE UWAGA! Jeśli krzesło i stół, przy którym zwykle pijesz poranną kawę lub herbatę stoi lekko na uboczu nie przestawiaj go specjalnie na czas liczenia w inne (być może „lepsze”) miejsce. Ptaki, które będziesz liczyć od jakiegoś czasu mieszkają już w Twoim ogrodzie. Zdążyły go poznać i przyzwycząć się. Wiedzą, gdzie trzymasz łopatę i konewkę. Znają Twoje rytuały i plan dnia. Nie zmieniaj tego w dniu liczenia. Wprowadzisz w ten sposób niepotrzebny zamęt, który może negatywnie wpłynąć na zachowanie ptaków.

b. **Czas obserwacji.**

Sugerujemy, żeby obserwacje odbyły się w godzinach 07:00-10:00, ale jeśli jesteś wyjątkowo rannym ptaszkiem i codziennie „meldujesz się” w ogrodzie o 6:00, to zacznij swoje obserwacje właśnie wtedy. W weekendy przez południe nie otwierasz oka i żadna siła nie wyciągnie Cię z łóżka? Obserwacje wykonane późnym popołudniem też są ok 😊.

c. **Długość obserwacji.**

Wiadomo, im dłużej, tym lepiej. Ale przecież nie każemy Ci siedzieć przez cały dzień na krześle. Optymalny czas obserwacji to 30-60 minut. W sam raz na wypicie spokojnej kawy.

d. **Pobierz aplikację Ogród na pTAK!** lub przygotuj wsparcie w postaci przewodnika do rozpoznawania ptaków / atlasu ptaków.

2. Sprzęt

a. **Lornetka.**

Przyda się do rozpoznania gatunku, wieku i płci obserwowanych ptaków.

- b. **Aparat.**
Niech leży w pobliżu. Może ptaki pięknie zapojują i zrobisz przy okazji fantastyczne ujęcie.
- c. **Smartfon.**
Pomoże wprowadzić dane do systemu na naszej stronie ogrod.ptakipolskie.pl. Nasza aplikacja **Ogród na pTAK!** (darmowa!) pomoże rozpoznać ptaki po wyglądzie, a BirdNET ułatwi identyfikację śpiewu ptaków.
- d. **Przewodnik.**
Książka, to jednak książka 😊 nieoceniona w terenie i zawsze pod ręką. No i nigdy się nie rozładuje 😊
- e. **Kawa, herbata, napój ziołowy.**
Coś co dodatkowo umili chwile w ogrodzie. A może coś ekstra do kawy? Kawalek pachnącej drożdżówki? Zapowiada się fantastyczny poranek w Ogrodzie na pTAK!

3. Liczenie ptaków

- a. Wejdź na stronę <https://ogrod.ptakipolskie.pl/wielkie-ogrodowe-liczenie/> i zobacz jak wygląda formularz, który będziesz wypełniać w trakcie, lub po zakończeniu obserwacji. (formularz „przyjmuje dane” dopiero w dniach Wielkiego Liczenia.)
- b. W trakcie obserwacji staraj się zanotować wszystkie ptaki, które zobaczysz w swoim ogrodzie. Nie chodzi tylko i wyłącznie o ptaki lęgowe. Jeżeli trawnik w Twoim ogrodzie regularnie odwiedzają Szpaki, albo Kwiczoły, obserwację również warto zanotować.
- c. Najważniejsze jest poprawne oznaczenie gatunku. Skorzystaj z aplikacji **Ogród na pTAK!** i przewodników książkowych. W identyfikacji głosu pomoże Ci aplikacja BirdNET.
- d. **Wprowadzanie danych**
W formularzu znajdziesz następujące pola do uzupełnienia:
adres e-mail
miejsowość
województwo
data i godzina obserwacji (uzupełnia się automatycznie)

Od razu po uzupełnieniu, zaczniesz wprowadzać obserwacje. Przed każdą kolejną obserwacją, wybierz, czy wprowadzasz pojedynczą obserwację (**DODAJ**), czy grupę ptaków (**DODAJ GRUPĘ**).

Dodaj

Dodaj grupę

Usuń

Usuń grupę

Akceptuję Politykę Ochrony Danych Osobowych

Zakończ

Wprowadzanie pojedynczej obserwacji.

Zapytamy Cię o:
(wybierasz z listy)

gatunek

płeć

wiek

zachowanie

Wprowadzenie obserwacji grupy ptaków.

Zapytamy Cię o:
(wybierasz z listy)

gatunek

zachowanie

e. Zachowanie

Opis zachowania obserwowanych ptaków jest prosty.

Nie musisz pisać wypracowania, a jedynie wybrać z listy możliwości:

Gatunek:
Bogatka (Parus Major) ▾
Płeć:
Samiec ▾
Wiek:
Dorosły ▾
Zachowanie:
Gdzieś leci ▾
Gdzieś leci
Spiewa
Znosi materiał na gniazdo
Karmi pisklęta/podloty
Szuka jedzenia
Je
Odпочywa
Przy karmniku
Przy poidełku
Samiec ▾

f. Płeć

U niektórych gatunków (Kos, Wróbel, Pleszka) rozpoznanie płci obserwowanego osobnika jest dosyć łatwe. W innych przypadkach (Bogatka, Modraszka) dużo trudniejsze. U jeszcze innych (Sierpówka, Mazurek, Kwiczoł) praktycznie niemożliwe. Jeśli jednak uda Ci się rozpoznać płeć, zanotuj tę ważną informację w formularzu.

g. Wiek

Też może być trudne.

Jeśli uda Ci się go rozpoznać, tym lepiej!

(dorosły / młody / pisklę, podlot)

- h. **Wprowadzanie grup i pojedynczych ptaków.**
- jeśli widzisz na trawniku grupę 10 Szpaków i wszystkie poszukują smacznych robaków, wybierz opcję **DODAJ GRUPĘ** (zapytamy Cię o liczbę ptaków i ich zachowanie)
- jeśli jednak jeden z tych Szpaków postanowił wykąpać się, wybierz **DODAJ GRUPĘ** (dla 9 Szpaków jedzących)
a potem **DODAJ** (dla tego jednego wyjątkowego. Zapytamy Cię wtedy o jego zachowanie i płeć).
- i. Jeśli wiesz, że w Twoim ogrodzie jest budka (na przykład) Szpaków i właśnie niedawno opuściły je 3 podloty, zanotuj to. Nawet jeśli w momencie Liczenia nie przebywają w ogrodzie. Nie jest to obserwacja bezpośrednia, ale bardzo ważna dla obrazu Twojego ogrodu.
- j. Kiedy zdecydujesz o zakończeniu obserwacji tego dnia – kliknij **ZAKOŃCZ. Wszystkie Twoje ptaki „trafią do nas”. Dziękujemy!**
- k. Po zakończeniu Wielkiego Ogrodowego Liczenia prześlemy Ci drogą mailową kilka pytań o to, jak wygląda Twój ogród. Będzie nam miło jeśli poświęcisz chwilę czasu na jego wypełnienie. Zestawienie danych z Wielkiego Ogrodowego Liczenia i opisami ogrodów, pozwoli skuteczniej chronić ptaki.

4. Formularz liczenia do druku

Na stronie pojawi się również formularz do druku:

<https://ogrod.ptakipolskie.pl/wielkie-ogrodowe-liczenie/>

Jeśli wolisz liczyć „z papierem”, zamiast z telefonem, czy komputerem:

- wydrukuj formularz
- zapisuj w nim obserwacje
- przenieś swoje obserwacje do formularza online najpóźniej do **16.05.2023**
- po tym dniu formularz online będzie już nieaktywny.

5. Dane Liczącego

Biorąc udział w Wielkim Ogrodowym Liczeniu udostępniasz nam

Twój adres e-mail

Jak go wykorzystamy?

Po Wielkim Ogrodowym Liczeniu skontaktujemy się z Tobą, żeby przesłać Ci:

- Dyplom Pierwszego Ogrodowego Liczenia,
- prośbę o opis ogrodu (prosty formularz do uzupełnienia danych typu: liczba drzew liściastych, rodzaj trawnika itp.)
- Wyniki Liczenia
- Ankietę podsumowującą akcję.

Przy podaniu Twojego e-maila, poprosimy Cię więc o zaznaczenie „ptaszka”, którym zaakceptujesz **nasze warunki przechowywania Twoich Danych**.

6. Miejsce Liczenia

W Wielkim Ogrodowym Liczeniu chodzi nam przede wszystkim o zdobycie wiedzy na temat ptaków występujących w naszych ogrodach oraz o zbadanie zależności między charakterem ogrodu, a liczebnością i różnorodnością jego ptasich mieszkańców.

Nie ukrywamy, zależy nam też na dobrej zabawie i nauce!

Jeśli nie masz ogrodu, możesz prowadzić Liczenie na terenie

- skweru osiedlowego
- społecznego ogródka osiedlowego
- przyszkolnych terenów zielonych,
- działki / ogródka działkowego,

pod warunkiem, że:

- masz choć mały wpływ na ukształtowanie tego terenu (sadzenie nowych krzewów, pomysły na zmiany przedstawione podczas osiedlowych spotkań itp.)
- możesz ten obszar potem opisać (np. gatunki krzewów, drzew, rodzaj trawnika / kwietnej łąki itp.)

Do zobaczenia w Ogrodach!

